

Олту Ф. Діяльність державного архіву Одеської області по захисту історичної пам'яті Одещини.....	141
Потіха А. Підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів як інструмент збереження інформації сайтів політичних партій.....	145
Ситнік Т. Національне надбання у Педагогічному музеї України як джерело наукових досліджень.....	149
Сівков О. Колекція «Педагогічна україніка, 1842–1923 рр.» у фондах Педагогічного музею України.....	153
Степанович К. «Журнали педагогічної та історико-культурної тематики 1834-1923 рр.» Педагогічного Музею України.....	157
Супронюк О. Фонд еміграційних часописів відділу зарубіжної україніки національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: проблеми збереження.....	161
Юрченко О. Державна наукова організація «Книжкова палата України імені Івана Федорова» як осередок документальної пам'яті України.....	166

ВЕБ-САЙТИ АРХІВНИХ, БІБЛІОТЕЧНИХ ТА МУЗЕЙНИХ УСТАНОВ СТРУКТУРА, ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ ТА ЇЇ ЗБЕРІГАННЯ

Kandur H. Setting standards for electronic archiving: Turkish public sector experience.....	170
Бевз Т. Офіційний сайт міста Одеси як джерело для вивчення діяльності міської громади.....	174
Баталкіна В., Андрєєв С., Андрєєва К. Веб-сайт музею – інформаційний доступ до збереження історії.....	178
Бслая О. Документоведення on-line через сайт установи.....	182
Бойко Г. Мережа сайтів архівів Київщини.....	186
Гулай В. Політико-комунікативні інструменти доступу до історико-культурної спадщини міст-партнерів України та Польщі.....	190
Келєр О. Німці Причорномор'я. Архівні фонди та інтернет-ресурси як взаємодоповнюючі джерела з пошуку коріння розпорошеного народу.....	194
Кондрашевська Ю. Інформаційне наповнення веб-сайтів громадсько-політичних організацій українців у Канаді.....	198
Кравченко Н. Віртуальні виставки Педагогічного музею України як спосіб популяризації видатних педагогів.....	202
Курченко Т. Стан доступу та збереження цифрової історико-культурної спадщини України на сайтах обласних краєзнавчих музеїв.....	206
Мина Ж. Впровадження веб-технологій у бібліотечних установах: відкритий доступ до наукової інформації.....	210

Степанович К. Колекція «Журнали педагогічної та історико-культурної тематики 1834-1923 рр.» Педагогічного музею України / К. Степанович // Історико-культурна спадщина: збереження, доступ, використання : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 7—9 квітня 2015 р., Національний авіаційний університет / редкол. Тюрменко І. І. та ін. — К. : «Талком», 2015. — С. 157—161.

ЖУРНАЛИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ ТЕМАТИКИ 1834-1923 РР. ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ

Kira Stepanovych – науковий співробітник, аспірант університету Альмерії
(Іспанія)

Педагогічний музей України (м. Київ, Україна)

JOURNALS OF EDUCATIONAL, HISTORICAL AND CULTURAL THEMES 1834-1923 OF PEDAGOGICAL MUSEUM OF UKRAINE

Kira Stepanovych – researcher, PhD student of the University of Almeria (Spain)
Pedagogical Museum of Ukraine

This article describes a collection of "Journals of educational, historical and cultural themes 1834-1923", its composition, especially the preservation and use.

Key words: collection, memory, journals, museum, national heritage.

Етнічне минуле формує сучасні відносини. Національна пам'ять, яка несе в собі знання про це минуле у поєднанні з соціально-політичними механізмами, здатна мобілізувати велику кількість людей, викликати у них почуття спільної мети.

Етнічні спільноти не можна звести до простої сукупності індивідів зі спільними характерними рисами або місцем проживання. Значно більше для колективної ідентичності міститься в спільних вартостях і правилах, пам'яті і символах. Саме такі культурні складники як пам'ять, вартості, символи сприяють згуртованості спільноти, становлять кістяк колективної безперервності і відмінності. При цьому кожне покоління під впливом зовнішніх подій та внутрішніх перебудов, колективні традиції і пам'ять може наповнювати новими культурними складниками [2, с. 24-25]

Пам'ять неодмінно пов'язана з історією, адже її головне завдання полягає в переосмисленні минулих подій та досвіду з метою конструювання індивідуальної чи колективної ідентичності. Колективна історична пам'ять сприяє об'єднанню поколінь спільними міфами, традиціями, віруваннями, уявленнями про минуле [1, с. 26].

Одним з засобів збереження пам'яті є музеї. Зокрема Педагогічний музей України. Один з найстаріших музеїв України, що розпочав свою роботу ще у 1902 році. Створений він був з метою «дати працівникам нижчої і середньої школи можливість наочно, на зразках чи друкованих джерелах ознайомлюватися з найкращою постановкою навчально-виховної справи, а також з історією школи та її сучасним станом в Росії і закордоном. Таким чином, музей має з одного боку сприяти нагальним практичним потребам

викладання, з іншого – забезпечити теоретичну, наукову розробку навчально-виховних питань» (Положення про Педагогічний музей при Управлінні Київським навчальним округом ЦДІА України, ф. 730, оп. 1, од. зб. 294, л. 62-63, 1901).

«Журнали педагогічної та історико-культурної тематики 1834–1923 рр.» – складова наукового об'єкту «Колекція стародруків Педагогічного музею України», що становить національне надбання. найменувань періодичних видань загальною кількістю 1648 одиниць зберігання.

Науковий об'єкт, що становить національне надбання – це унікальний об'єкт, що не піддається відтворенню, втрата або руйнування якого матиме негативні наслідки для розвитку науки та суспільства.

Періодичні видання XIX – початку XX ст. є невід'ємною складовою вітчизняної педагогічної науки, її історії та розвитку. Водночас, ці часописи – не лише багате минуле педагогічної культури, а й жива сучасність, оскільки на їх сторінках висвітлювалися питання, що актуальні й сьогодні.

З-поміж них:

Рис.1 Журнал Атений № 24, 1858 р.

«Атений» (1828—1830, журнал критики, современной истории и литературы), «Библиотека для чтения» (1822—1823, журнал словесности, наук, художеств, промышленности, новостей и мод), «Вестник воспитания» (1890—1917, научно-популярный журнал), «Воспитание и обучение» (1901—1916), «Гимназия» (1888 – 1900, журнал филологии и педагогики),

Рис.2 Журнал Еврейская школа, сентябрь, 1904 р.

«Еврейская старина» (1909—1916, трехмесячник Еврейского Историко-Этнографического общества), «Еврейская школа» (1904—1905, ежемесячный журнал, посвященный воспитанию и образованию евреев), «Журнал Министерства Народного Просвещения» (1901—1916), «Образование» (1892 – 1909, педагогический, литературный и научно-популярный журнал),

«Педагогический сборник» (1901—1916), «Русская старина» (1901—1916, ежемесячное историческое издание), «Русская школа» (1901—1916, общепедагогический журнал для учителей и деятелей по народному образованию), «Самообразование» (1901—1903, популярно-научный еженедельный журнал для всех), «Старые годы» (1907—1916, ежемесячник для любителей искусства и старины), «Учитель» (1861—1870, журнал для наставников, родителей и всех желающих заниматься обучением и воспитание детей), «Художественно-педагогический журнал учителей» (1910—1914), «Школьные Экскурсии и Школьный музей».

Також в колекції представлено декілька іноземних видань, зокрема Die Bürgerschule eine pädagogisch didaktische Beitschrift (журнал громадської школи), який виходив у Відні в середині XIX – початку XX століття,

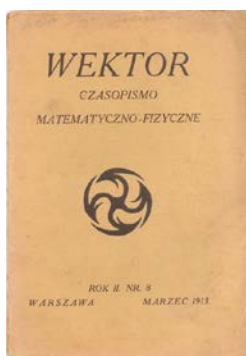

Рис.3 Журнал Wektor, березень, 1913 р.

Wektor (журнал математично-фізичної тематики).

Кожне окреме видання є своєрідною сторінкою пам'яті, що зберегла характерні риси свого часу, особливості освіти, своїх авторів.

Колекція розміщена в окремому приміщені. Науковці, аспіранти та докторанти, студенти педагогічних навчальних закладів мають можливість користуватись журналами. Так, на основі цих журналів було видано ряд статей, серед яких статті співробітників музею Малород А.Ф. «Колекція «Розвиток наук в XIX - першій чверті XX ст.» Педагогічного музею України як джерело історико-педагогічних досліджень» та Шевченко В.М. «Джерела з історії спеціальної педагогіки у колекції «Журнали педагогічної та історико-культурної тематики 1834-1923 рр.» Педагогічного музею України».

Окремі журнали експонуються у стаціонарній експозиції, а також широко використовуються у тематичних виставках музею. Екскурсоводи педагогічного музею широко використовують періодику для унаочнення своїх розповідей.

Для зручності користування було зроблено оцифрування частини журналів, доступна для гостей музею.

Робота з колекцією «Журнали педагогічної та історико-культурної тематики 1834–1923 рр.» дає можливість доторкнутись до минулого і як результат встановити зв'язок між минулим і сьогоденням дає відчуття спільних коренів і спільного майбутнього. Національна пам'ять завжди несе на собі відбиток ідеологізації та моральних оцінок. Цьому сприяє освіта, святкування визначних дат, вшанування національних міфів та символів, участь у різноманітних акціях патріотичного змісту.

Список використаних джерел та літератури

1. Трегуб О. Історична пам'ять як засіб мобілізації національної свідомості / О. Трегуб // Магістеріум. Політичні студії. – 2008. – Вип.31. – С.25-29.
2. Про затвердження Положення про порядок визначення наукових об'єктів, що становлять національне надбання : постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 року № 174 [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/174-97-%D0%BF>
3. Малород А.Ф. Колекція «Розвиток наук в ХІХ - першій чверті ХХ ст.» Педагогічного музею України як джерело історико-педагогічних досліджень / А.Ф. Малород // Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти : зб. тез і анотованих матеріалів ХІV Всеукраїнської історико-педагогічної науково-практичної конференції, 14 листопада 2014 р., Київ. - К. : Ін-т педагогіки НАПН України, 2014. - С. 28-29.
4. Шевченко В.М. Джерела з історії спеціальної педагогіки у колекції «Журнали педагогічної та історико-культурної тематики 1834-1923 рр.» Педагогічного музею України / В.М. Шевченко // Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти : зб. тез і анотованих матеріалів ХІV Всеукраїнської історико-педагогічної науково-практичної конференції, 14 листопада 2014 р., Київ. - К. : Ін-т педагогіки НАПН України, 2014. - С. 49-50.